

Geliş Tarihi:06.09.2019 Kabul Tarihi:11.11.2019

Entry Date: 06.09.2019 Accepted: 11.11.2019

TÜRKİYE’DE KAZAK TÜRKLERİNİN DESTANLARI KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALARIN BİBLİYOGRAFYASI

Bibliography of Works Regarding the Epics of Kazakh Turks in Turkey

Özlem DAĞDELEN*

Özet

Ortak bir geçmişe sahip olan fakat farklı coğrafyalarda yaşayan Türk topluluklarının kültürel ve sosyal özelliklerini tanıyıp anlayabilmek için sözlü ve yazılı kültür ürünlerinin incelenerek yorumlanması gerekir. Bu noktada ele alınması gereken temel kaynaklardan biri de destanlardır. Kazak Türkleri, epik geleneğin hâkim olduğu dönemlerden başlayarak günümüze kadar icra edilegelen zengin bir destan kültürüne sahiptir. Ülkemizde Kazak destanları konusunda yapılan çalışmaların özellikle son yıllarda ivme kazandığı söylenebilir.

Bibliyografya çalışmaları akademik ve bilimsel araştırmaların ön hazırlık aşamasında araştırmacılara derli toplu bilgi sunması ve inceleme konusunun bilimsel altyapısını açıkça ortaya koyması bakımından kolaylık sağlar. Son yıllarda Türkiye sahasında nitelik ve nicelik yönünden yükselişte olan Türk dünyası destan araştırmaları konusunda hazırlanacak olan bibliyografya çalışmaları, konuya olan ilginin bilimsel boyuta taşınması noktasında araştırmacıların işini kolaylaştıracaktır. Bu çalışmada Kazak Türklerinin destanları konusunda Türkiye’de hazırlanan çalışmaların bibliyografyasına yer verilmiştir. Konuyla ilgili tezler, makaleler ve kitaplardan oluşan seksen iki çalışma tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Türkiye, Kazak edebiyatı, destan, Kazak destanları, bibliyografya

Abstract

In order to understand and acknowledge the cultural and social features of Turkish societies with a common past but a divided geography, verbal and written sources must be reviewed and interpreted. Epics are one of the main sources that need to be reviewed. The Kazakh Turks have a rich epic culture that has been maintained since the times when the epic culture was dominant. It can be said that the studies on Kazakh Epics in our country have gained speed especially in recent years.

The bibliography studies facilitate the academic and scientific researches in the preparation process of presenting neat information to the researchers and clearly revealing the scientific infrastructure of the subject matter. Last year, the rise in Turkey in the field of quality and quantity in terms of the Turkish world saga research studies which will be prepared in the bibliography, transported in a scientific point of interest in the issue size will facilitate the work of researchers. In this study it is included in the bibliography of studies prepared by Kazakh in Turkey about the Turkish epics. Eighty-two studies, including theses, articles and books, were identified.

* Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, ozlemutkudagdelen@gmail.com. Tel: 0554 622 34 68

Keywords: Turkey, Kazakh literature, epic, Kazakh epics, bibliography

Giriş

Kültür, “Bir topluluktaki fertlerin ve sosyal grupların çoğunluğunu aynı duygu ve ülküler çevresinde birleştirerek o topluluğu milletleştiren, diğer milletlerden farklılaştıran maddî ve manevî her türlü bilgi, beceri, kabul ve davranış birliği” (Durbilmez, 2017: 21) olarak tanımlanabilir. Türk dünyası topluluklarının her birindeki sözlü ve yazılı kültür ürünleri ayrı ayrı ele alındığında, bu kültür ürünlerinin farklı coğrafyalarda ve farklı bir tarihî süreçte ilerleme kaydettiği, görünüşte birbirinden değişik özellikler barındırdığı düşünülebilir. Ancak bu ürünler bir bütün olarak incelendiğinde temelde birbiri ile çok benzer özelliklere sahip oldukları, bir bütünü birbirini tamamlayan parçaları gibi Türk milletinin maddi manevi zenginliklerini ortak bir doku ve üslup ile bizlere sundukları açıkça görülür. Türk toplumlarının kültürel değerlerinin ortaya konulması, Türk dünyasındaki maddi ve manevi ortaklığın belirlenmesi noktasında gereklidir. Bu bağlamda, Türkiye dışında yaşayan Türklerin kültür zenginliklerinden biri olan destanların araştırılması konusu büyük önem arz etmektedir. Zira destanlar, Kuzeybatı Çin’den Avrupa ortalarına kadar uzanan sahada şekillenen ortak kültürümüzü, ortak hafızamızı, dünyayı ve evreni algılayışımızı ve millî hafızamızı yansıtan en önemli kültür miraslarımızdandır (Ata Yıldız, 2015: 13; Kafesoğlu, 2009: 334-335). Kazak destanları da bu mirasın ve zenginliğin önemli bir parçasını oluşturur.

Destanlar, milletin tarihine dair önemli bilgilerin yanı sıra sosyal ve kültürel hayat, ekonomi, devlet yapısı gibi birçok konuda önemli bir kaynak niteliğinde olan anlatılardır. Toplumların insanı, eşyayı, dünyayı ve evreni algılama biçimine, gelenek ve göreneklerine, yaşam tarzları ile ilgili başka kaynaklarda bulunmayan birçok bilgiye destanlardan ulaşılabilir. Bu edebî türe ait metinler, icracılar, bağlam üzerine yapılacak bilimsel çalışmalarla destanın özellikleri ve işlevleri ortaya konulur.

Kazakistan’da genelde dil, edebiyat ve folklor, özelde ise destan araştırmaları, Sovyetler Birliği’nin bu konudaki politikası ve bilimsel anlayışı doğrultusunda gelişmiştir. Bu alanda çalışan Kazak ve Rus Türkologlar, Kazak destanlarının tespiti ve diğer Türk halklarının destanlarıyla ortaklıklarını incelemiştir (İbrayev, 1998: 18-19). Bununla birlikte Kazak Türklerinin destanlarının çeşitli yönlerden araştırılması konusunda Türkiye’de yapılan çalışmaların 1990’lara kadar oldukça sınırlı olduğu söylenebilir. Bu döneme kadar Türkiye dışındaki Türk toplumlarının büyük bir kısmının esaret altında yaşaması, Türkiye

sahasındaki siyasi ve kültürel rotanın daha çok batıya dönük olması, bu durumun araştırmacıları da yönlendiren etkisinin sonucu olarak Türkiye sahasında Kazak destanlarının araştırılması konusu yeterince ilgi görmemiştir. Bu çalışmalar, Kazakistan'ın bağımsızlığını kazandığı 1991'den itibaren ivme kazanmıştır. Özellikle son yıllarda ülkemizde uygulanan destan projeleri, çeşitli üniversitelerde hazırlanan doktora, yüksek lisans ve lisans tezleri, ülkemizdeki araştırmacıların söz konusu destanlara olan ilgisinin giderek arttığını göstermektedir.

Burada, Türkiye sahasında Kazak Türklerinin destanları ve destancılık geleneği konusunda hazırlanan çalışmalar konusunda bir bibliyografya denemesi sunulmuştur. Bu kaynaklardan ulaşılabilenlerin bir arada verilmesinin, araştırmacılara bundan sonraki çalışmalarda kolaylık sağlayacağı düşünülmektedir.

Türkiye Sahasında Kazak Türklerinin Destanları Konusunda Hazırlanan Çalışmalar:

A. Tezler

AÇA, Mehmet. (1998) Kozı-Körpeş-Bayan Sulu Destanı Üzerine Mukayeseli Bir Araştırma (3 Cilt). Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.

ADİLBEKOVA, Elmira. (1999) Koblandı-Batır Destanı ile Dede Korkut Arasındaki İlişkiler. Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.

ARIKAN, Metin. (1999) Köroğlu'nun Kazak Varyantları (2 cilt). Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.

ARIKAN, Metin. (2003) Kazak Sözlü Geleneğinde Arkaik Destanların Tipolojik Özellikleri. Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.

BASHENOVA, Aliye. (2007) Kazak Destanları (Transkripsiyon, Aktarma, Metnin Grameri). Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi.

BAYRAM, Bülent. (2004) Alankay Batır Destanı Üzerine Bir İnceleme. Yüksek Lisans Tezi. Manisa: Celal Bayar Üniversitesi.

BİLECİK, Fahrünnisa. (1998) Kız Jibek Destanı. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.

BOLATOVA, Laura. (2014) Bamsı Beyrek Boyunun Alpamıs Destanı ile Deli Dumrul Boyunun Er Töstik Destanı ile Mukayeseli İncelemesi. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

ÇELİK, Fatma. (2016) Kazak Destanlarında Kadın Tipolojisi. Yüksek Lisans Tezi. Uşak: Uşak Üniversitesi.

ÇETİN, Halil. (2016) Koblandı Batır, Alpamış ve Köroğlu Destanlarının Kazak Versiyonunun Halk Bilimsel Açından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.

DİREK, Hatice. (2010) Kazaklarda Bozcigit Anlatması. Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.

ERSÖZ, Murat. (2001) Kazak Türklerinin Ayman Şolpan Destanı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.

KESKİN, Güven. (2018) Kazak ve Kırgız Sahası Destanlarında Kahraman Eğitimi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.

KILINÇ, Aziz. (1996) Kambar Batır Destanı (İnceleme-Metin-Aktarma). Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.

KUANIŞBAYEV, Ercan. (2000) Kozi Körpeş Bayan Suluv Destanı (Giriş-Metin-Tercüme-Dizin). Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.

KUANYSHBAYEVA, Asem. (2002) Formül Nazariyesi ve Koblandı Batır Destanı'ndaki Formüller. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.

MUTLU, Hüseyin Kahraman. (1999) Er Sayın Destanı Çeviri-Gramer-Sözlük. Yüksek Lisans Tezi. Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi.

ÖZCAN, Derya. (2011) Kazak Batırlık Destanları Üzerine Bir İnceleme. Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.

ÖZKARA, Betül. (2019) Er Kosay Adlı Destan Kitabında Kazak Kültürel Unsurları. Yüksek Lisans Tezi. Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.

PANAYEVA, Flora. (2011) Yer Tarğın Destanındaki Epik Unsurlar. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.

SAĞDIÇ, Hayrettin. (1998) Köroğlu Destanı'nın Kazakça Jambıl Nüshası. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

SÜLEIMENOVA, Akböpe. (2018) Kazak Destanlarında Deyimler ve Türkiye Türkçesi Karşılıkları. Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.

ŞAMİ, Kamşat. (2014) Kazak Türklerinin Kambar Batır Destanı. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.

ŞİŞMAN, Bekir. (1998) Kazakistan'da Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Bu Gelenek İçerisinde Köroğlu Destanı. Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

TAMİR, Ferhat. (1972) Abılay Han Destanı (Giriş-Metin-Tercüme). Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

TATLİCAN, Nezhik. (2013) Edigey Merkezli Epik Anlatılarda (Başkurt, Kazak, Tatar) Mitoloji ve Tarihsellik. Yüksek Lisans Tezi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi.

YILDIRIM, Seyfullah. (2012) Kazak Türk Folklorunda Epik Anlatmalar. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.

YILDIZ, Hacer. (2019) Kazak Destanlarında Savaş Aletleri. Yüksek Lisans Tezi. Muğla: Sıtkı Koçman Üniversitesi.

YUMRUTAŞ, Tuğba. (2009) Kambar Batır Destanı, Metin-Dizin. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi.

B. Makaleler

ARIKAN, Metin. (2011) “Er Esim/Eşim Destanı Bağlamında Destan-Tarih İlişkisi ve Destanın Oluşumu”. Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, S. 194, s. 155-167.

ATNUR, Gülhan. (2005) “Kozı Körpeş ile Bayan Sulu Destanında Geyik Motifi”. A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi (Prof. Dr. Fahrettin Kırzıoğlu Özel Sayısı), S. 28, s. 213-222.

AVEZOV, Muhtar. (1997) “Kozı Körpeş-Bayan Sulu”. (Akt. Zeyneş İsmail, Ahmet Güngör) Bilig, S.5, s. 93-106.

BAYRAM, Bülent. (2009) “Halk Edebiyatı Metinlerine Sovyetler Birliği Döneminde İdeolojik Yaklaşım: Alankay Batır Örneği”. Turkish Studies, 4/8, s. 710-724.

ÇETİN, İsmet. (2003) “Kazakistan Jırşılık Geleneği ve Bir Örnek: Ruslan Ahmetov”. Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, S. 13, s. 401-410.

DURBİLMEZ, Bayram. (2003) “Efsaneden Destana: Kazakistan’da Korkut Ata ve Korkut Küyü”. Millî Folklor, 8/60, s. 219-232.

ERGUN, Metin. (1994) “Kazak Halk Akınlarında (Şairlerinde) Rüya Motifi”. Millî Folklor. 3/23, s. 8-14.

OĞUZ, Öcal. (1998) “Mitolojimizde ve Ural-Batır Destanında Başlangıçtaki Sonsuz Su”. Millî Folklor, 38, s. 22-24.

ORAZBAYOĞLU, Muhtarkan. (1989) “Orta Asya Kazak Türklerinin Tarihi Destanlarının Teşekkül Meseleleri”. Millî Folklor, 4, s. 25-26.

OSPANALIYEVA, Bibigül. (2008) “Kazak Türklerinde Destan Kavramı ve Narkız Destanı”. Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, S. 175, s. 225-234.

ORTAKÇI, Altuğ. (2014) “Şora/Çora Batır Destanının Kazak, Tatar ve Kırım Tatar Türk Varyantlarının Karşılaştırılması”. Turkish Studies, 9/3, s. 1009-1022.

ÖZCAN, Derya. (2011) “Kazak Türklerinin Munlık-Zarlık Destanında Altın”. NEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S. 1, s. 30-38.

ÖZCAN, Derya. (2013) “Türk Destanlarında Kardeşlik Üzerine Bir Değerlendirme: Şakir-Şakirat ve Segrek-Eğrek Örneği”. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6/2, s. 123-130.

ÖZDEMİR, Aşur. (2006) “Körüğli Men Bezergen Destanındaki Özel Adlara Dair”. Bilig, S. 37, s. 91-114.

SÖYLEMEZ, Orhan ve ALİYEVA, Lezzet. (2000) “Alpamış Batır ve Er-Targın Destanlarında Kahraman Kadın ve At Motifleri”. A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Dergisi, S. 14, s. 35- 46.

ŞAHİN, Halil İbrahim. (2010) “Kazak ve Kırgız Destan Geleneklerinin Etkileşimi Bağlamında Çora Batır Destanı'nın S. Çoybekov Anlatması Üzerine Bir İnceleme”. Karadeniz, S. 8, s. 108-122.

ŞİRİN, Hatice Emel. (2010) “Kazaklarda Destan Kadınları”. Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi, S. 30, s. 37-47.

ŞİŞMAN, Bekir. (1996) “Kazak Halk Edebiyatında Lirik- Epik Destan Türü ve Kozi Körpeş-Bayan Sulu Jırı”. Türk Lehçeleri ve Edebiyatı Dergisi, S. 7, s. 42-45.

ŞİŞMAN, Bekir. (2000) “Köroğlu Destanı'nın Kazak Varyantındaki Tarihi, Sosyo-Kültürel Unsurlar”. Millî Folklor, 6/46, 52-59.

TAMİR, Ferhat. (2011) “Kazaklarda Destanlar ve Er Sayın Destanı”. Kardeş Kalemler, S. 56, s. 71-76.

YALÇINER, Necla. (2007) “Kazak Destanları”. Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi, S. 24, s. 129-139.

YILDIRIM, Nilüfer. (2011) “Türk Halklarının Destan Yaratılarında Üç Dünya”. Turkish Studies, 6/3, s. 1951-1965.

YILDIRIM, Dursun. (1989) “Köroğlu Destanı'nın Orta Asya Rivayetleri”. Millî Folklor, 4, s. 10-11.

YILDIRIM, Seyfullah. (2013) “İcracının Elinde Türün Değişmesine Bir Örnek: Kazak Türklerinin Keklik ile Kuzgun Dastanı”. 21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi, S. 6, s. 125-143.

YILDIRIM, Seyfullah. (2014) “G. N. Potanin'in Kazak Türkleri Arasında Derlemiş Olduğu Er-Töstik (Er-Töştük) Anlatıları Hakkında”. 21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi, S. 9, s. 75-102.

YILDIRIM, Seyfullah. (2015) “Alpamış Destanının Kaynaklarda Masal Olarak Adlandırılan Varyantları”. 21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi, S. 12, s. 117-131.

YILDIRIM, Seyfullah. (2015) “Kazak Akını Süyinbay Aronulu ve Onun Ötegen Batır Destanı”. Türkbilig, S. 30, s. 23-36.

YILMAZ, Hikmet. (2004) “Kazak Türklerinin Bir Akını: Daniyal Dikeyulu Kayranbaev”. Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi, S. 17, s. 191-199.

C. Kitaplar

AÇA, Mehmet. (2002) Kazak Türklerinin Destanları ve Destancılık Geleneği. Konya: Kömen Yayınları.

ARIKAN, Metin. (2007) Kazak Destanları 1“Köroğlu'nun Kazak Anlatmaları”. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

ARIKAN, Metin. (2007) Kazak Destanları 2“Kubıkul, Dotan-Batır, Kulamergen-Joyamergen, Karabek-Batır”. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

ARIKAN, Metin ve TÜRKMEN, Fikret. (2007) Kazak Destanları 4 “Kırımın Kırk Batırı”. (anl. Murin Jirav Sengirbayev). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

ARIKAN, Metin. (2010) Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Kadar Kazak Jırav ve Akınları. İzmir: Elik Yayınları.

ARIKAN, Metin ve DÜYSEBAYEVA Dinara. (2011) Kız Jibek Kazak Aşk Destanı. Ankara: TÜRKSOY.

ATA YILDIZ, Naciye. (2015) Türk Dünyası Destancılık Geleneği ve Destanlar. Ankara: Akçağ Yayınları.

AVEZOV, Muhtar. (1997) Folklor Yazıları. (haz. Ali Abbas Çınar). Ankara: Bilig Yayınları.

AVEZOV, Muhtar. (1997) Makaleler. (haz. Zeyneş İsmail, Ahmet Güngör). Ankara: Bilig Yayınları.

AYAN, Ekrem. (2015) Kazak Destanları 10 “Akböbek, Akböpe, Avez Batır, Bazar Batır, Er Begzat, Er Tokımbet, Ermek Batır, Ötegen Batır, Avrık Batır, Suranşı Batır”. (haz. Meyramgül Jumadilova vd.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

BAYRAM, Bülent. (2010) Kazak Destanları 7. (haz. Karasaş Alpısbayeva vd.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

BERDİBAY, Rahmankul. (2004) Destan-Halk Hazinesi. (akt. Asem Kuanışbayeva vd.). Ankara: Yeni Avrasya Yayınları.

EKİCİ, Metin. (2004). Türk Dünyasında Köroğlu. Ankara: Akçağ Yayınları.

ERGUN, Metin. (2002) Kopuz Sarını-Kazak Âşık Tarzı Şiir Geleneği Akın ve Cıravlar. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

GARRİYEV, Baymuhammet Ataliyeviç. (2007) Türk Dünyasında Köroğlu Anlatmaları. (çev. Feyzullah Rahmankul vd.). Ankara: TDK Yayınları.

GÖKDAĞ, Bilgehan Atsız ve ÜÇÜNCÜ, Kemal. (2007) Başlangıçtan Günümüze Türk Destanları. Ankara: Akçağ Yayınları.

İBRAYEV, Şakir. (1998) Destanın Yapısı. (akt. Ali Abbas Çınar). Ankara: Atatürk Yüksek Kurumu Yayınları.

KALLİMCİ, Hasan. (2006) Yardımsever Avcı (Kazak Türklerinin Kambar Batır Destanı). İstanbul: Hikmet Neşriyat.

KARACA, Oktay Selim. (2007) Kazak Destanları 3 “Barak Batır, Akböpe-Savıtbek”. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

KALLİMCİ, İsmail Turan. (2010) Kazak Destanları 5 “Şora Batır”. (haz. Bolat Korgonbekov). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

KARACA, Oktay Selim. (2009) Kazak Destanları 6 “Mırkı Batır, Nurgayşa, Akbiykeş-Karabala”. (haz. Seyilbek Sakenov ve Pakizat Avespayeva). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

ŞİRİN, Hatice Emel. (2013) Kazak Destanları 9 “Dürligüv, Karaşş Kız, Makpal-Segiz”. (haz. Pakizat Avespayeva ve Toktar Elbekov). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

REİCHL, Karl. (2014) Türk Boylarının Destanları. (çev. Metin Ekici). Ankara: TDK Yayınları.

TÜRKMEN, Fikret ve ARIKAN, Metin. (2011) Kazak Destanları 8 “Alpamış ve Kambar Batır”. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

ÜÇÜNCÜ, Kemal. (2006) Kazak Kahramanlık Destanları: Alpamış. İstanbul: Töre Yayınları.

Sonuç

Türk dünyası araştırmalarının önemli bir parçası dil ve edebiyat araştırmalarıdır. Bir milletin dili ve edebiyatı konusunda yapılacak bilimsel çalışmalar, bu milletin tarihine ve kültürüne ışık tutacaktır.

Bu bibliyografya denemesinde 82 çalışmaya yer verilmiştir. Bu çalışmaların 29’u söz konusu alanda hazırlanan lisans ve lisansüstü düzeyindeki tezlerden 28’i makalelerden ve 25’si de kitaplardan oluşmaktadır. Bu çalışmaların büyük bir kısmı Türk araştırmacılara aittir. Çeşitli vesilelerle Türkiye’de ikamet eden Kazak araştırmacılarla Türk asıllı olmayan ancak Türkoloji alanında çalışanların da konuyla ilgilenerek bilimsel çalışmalar meydana getirdiği görülmektedir. Bu bibliyografya denemesi Kazak destanları konusunda Türkiye’de yapılan tüm çalışmaları elbette ki kapsamamaktadır. Yukarıda listelenenlerin yanında, yayımlanma sürecinde olan ve/veya devam eden diğer çalışmalar da eklenerek bibliyografya zenginleştirilebilir. Burada amaç, konuyla ilgili çalışmalar yürütmek isteyen araştırmacılara kolaylık sağlamak ve zaman kaybını önlemektir.

Kaynakça

ATA YILDIZ, Naciye. (2015) Türk Dünyası Destancılık Geleneği ve Destanlar. Ankara: Akçağ Yayınları.

DURBİLMEZ, Bayram. (2017) Türk Dünyası Kültürü. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

İBRAYEV, Şakir. (1998) Destanın Yapısı. (akt. Ali Abbas Çınar). Ankara: Atatürk Yüksek Kurumu Yayınları.

KAFESOĞLU, İbrahim. (2009). Türk Milli Kültürü. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

<http://www.atam.gov.tr/kitaplar>

<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/tr>

<https://scholar.google.com.tr/>

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>

<http://tdk.gov.tr/>

<http://turkoloji.cu.edu.tr/>

<https://ulakbim.tubitak.gov.tr>

<https://www.idefix.com>

<https://www.kitapyurdu.com>

<http://www.toplukatalog.gov.tr>

<http://www.turkishstudies.net/turkishstudies.jsp>